

Disposisjon

NOU 2011: 16 Standardisert personskadeerstatning – hovedlinjer og utvalgte modeller, samt oversikt over gjeldende rett-beskrivelser

I Innledning

II Inntektstaperstatning til barn (lovutkastets § 3-3)

- Presentasjon av «oversiktskartet»
- Inngangskriteriet: skadelidte yngre enn 19 år på konstateringstidspunktet

Tofase-modellen (= lovens normalordning)

Hovedregler og utgangspunkter

- ❶ Fase 1: overgangserstatning/deloppgjør: formål, vilkår og utmålingssystem
- ❷ Fase 2-erstatning/sluttoppgjør: formål, samkjøring med voksenerstatningen

Unntak: «åpenbart»-unntaket + skadevolders utkjøpsadgang

Valgfrihetsmodellen (= alternativ oppgjørsmoell)

- Formål
- Vilkår og utmålingssystem

III Merutgiftserstatning (lovutkastets § 3-4)

Mer informative lovttekster

Delstandardisering: Pleie- og omsorgsmodellen

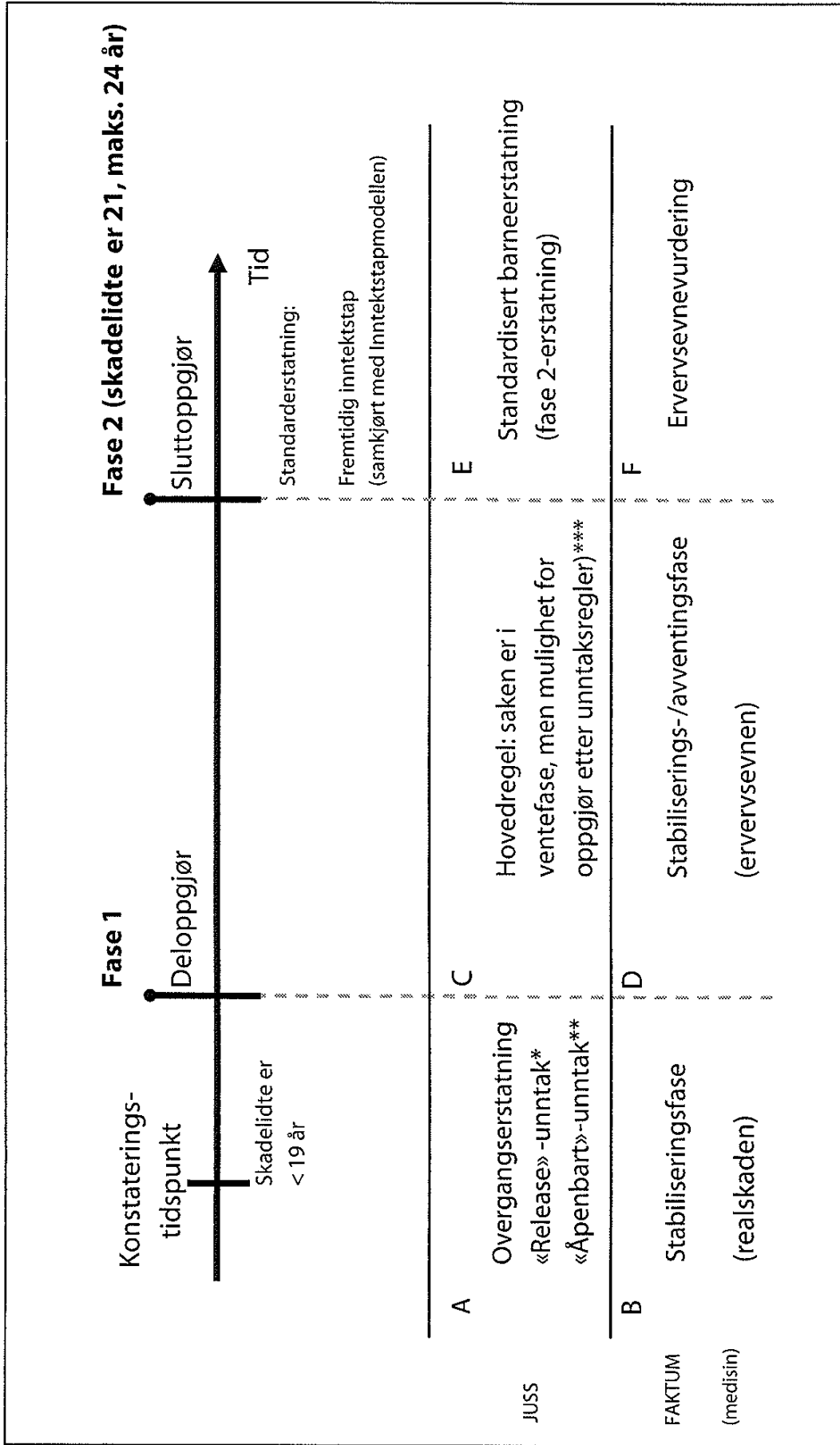
- Modellens hovedstruktur – vist ved en samlende figur (Kjelland 2011)
 - Hovedregelen: «2 G»-erstatning (årlig pleie- og omsorgserstatning)
 - Unntak for kvalifisert *overdekning* eller kvalifisert *underdekning*
- Presiseringer
 - Anvendelsesområde; invaliditetstabellen som «veileder»
 - Dekningsområdet – hva er inkludert i standarderstatningen?

IV Hjemmearbeidserstatning (lovutkastets § 3-5)

- Påført hjemmearbeidstap: Individuell utmåling
- Fremtidig hjemmearbeidstap: Standardisert erstatning, modell basert på verbale funksjonsbeskrivelser – papirbasert gjennomgang» av hovedtrekkene

V Gjeldende rett-beskrivelsene

- En oversikt basert på et utarbeidet «orienteringsverktøy» (Kjelland 2011)

Figur 6.1 Sammenfatning av hovedtrekkene i lovutkastets § 3-3

Figurforklaring:

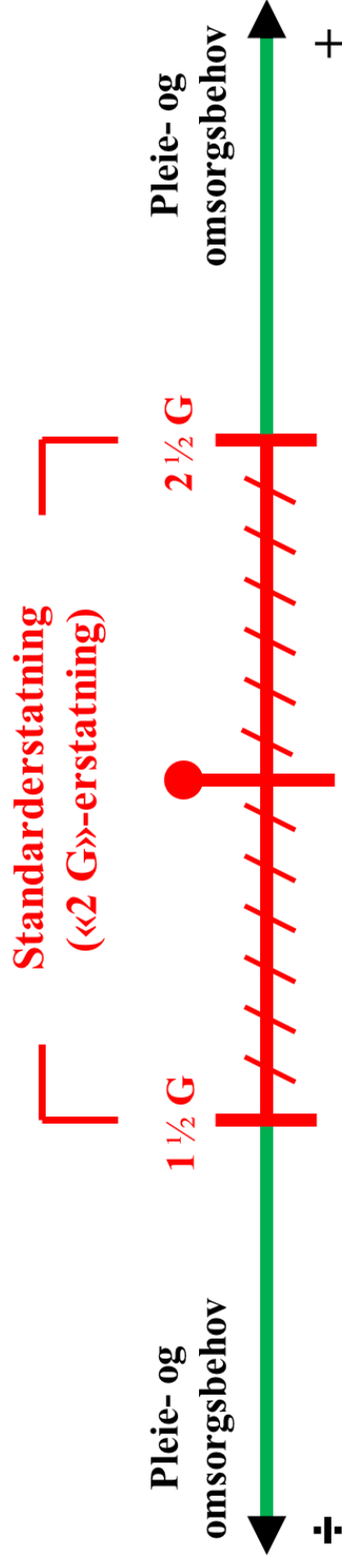
* Dersom skadevolder velger å anvende release-adgangen, skal posten «inntektstap» gjøres opp samtidig.

** Dersom saken gjøres opp etter «åpenbart»-regelen, skal posten «inntektstap» gjøres opp samtidig.

*** Ønsker skadelidte oppgjør etter valgfrihetsmodellen, skal følgende poster gjøres opp i tillegg til inntektstapet: Merutgifter etter lovutkastets § 3-4, hjemmearbeidstap etter lovutkastets § 3-5 og tapt livsutfoldelse (mènerstatningen) etter lovutkastets § 3-6.

Kilde: Morten Kjelland (2011)

Delstandardisering: pleie- og omsorgsmodellen

Hovedregel

Unntak

Kvalifisert overdekning

- Individuell utmåling
- Skadevolders bevisbyrde
- Beviskrav: 50,01 %

Unntak

Kvalifisert underdekning

- Individuell utmåling
- Skadelidtes bevisbyrde
- Beviskrav: 50,01 %

M. Kjelland 2011

➤ **Konkret utmåling – utmålingsforskriften § 4-1**

➤ **Modellens anvendelsesområde – inngangskriteriene**

NOU s. 263 f.

➤ **Dekningsområdet, forhold til andre utgiftstyper**

NOU s. 265 f.

Oversikt over sentrale gjeldende rett-beskrivelser i NOU 2011: 16 – et «orienteringsverktøy»

Kapittel	Tema/undertemaer	Spesifisert oppslagssted
Kapittel 1 <i>Utvalgets oppnevning, mandat og arbeid</i>	Kun enkelte begrepsavklaringer, slik som «ansvarshendelse», «medisinsk invaliditet», «ervervsmessig uførhet	s. 23
Kapittel 2 <i>Andre lands rett ...</i>	Eneste av interesse i gjeldende (norsk) rett-perspektiv, er forholdet til EØS og menneskerettigheter	s. 31, 32
Kapittel 3 <i>Legislative betraktninger</i>	Prinsippet om full erstatning	s. 35, 36
	Skjæringsstidspunkt	s. 43, 44
	Beviskrav	s. 45
Kapittel 4 <i>Gjennomgripende utmålingspørssmål</i>	«Skal»-fradrag, skI. § 3-1 tredje ledd første punktum	s. 51, 52
	«Kan»-fradrag, skI. § 3-1 tredje ledd andre punktum	s. 56, 57, 58
	Kompensasjonsrelevans	s. 54, 55, 55
	Regress, skI. § 3-7	s. 58
	Erstatning for skatteulempe	s. 58, 59
Kapittel 5 <i>Inntektsterstatning til voksne</i>	Kapitaliseringsrentefot	s. 60, 61
	Tidsbegrenset årsakssammenheng (hypotetisk årsakskonkurranse)	s. 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72 [+ kap. 5: s. 177, 178]
	Oppgjørform (engangsretstatning vs. terminerstatning), prognose om forkortet levetid, skI. § 3-9	s. 75, 76 [+ kap. 5: s. 183, kap. 6: s. 231, 233 + kap. 9: se nedenfor]
	Påført inntektstap (generelt)	s. 91, 92
	Fremtidig inntektstap (generelt)	s. 92
Kapittel 5 <i>Inntektsterstatning til voksne</i>	Aksjeutbytte, <i>Messel</i> (Rt. 2004 s. 1816)	s. 102, 103, 104
	Høyinntekter	s. 131, 132, 133

Kapittel 5 <i>Inntektstaperstatning til voksne (forts.)</i>	Beviskrav ved vurderingen av inntektstap	s. 159	
	Delvis redusert ervervsevne, det økonomiske uførhetsbegrepet	s. 165, 166	
	Skatteplikt	s. 172, 173, 174	
	Tap ved forsinket utdanning	s. 175, 176	
	Avtalefestet pensjon	S. 188, 189, 190, 191, 192, 193, 194	
	SkI. § 3-2a, standardisert barneverstatning	s. 196, 197, 199	
	SkI. § 3-3, særregelen om visse integritetskrenkelser	s. 196, 197, 201 [+ se kap. 14 nedenfor]	
	Oppgjørform	s. 231, 233	
	Forholdet til Overformynderiet	s. 233, 234, 237	
	Grensen mot hjemmearbeidstatning i skI. § 3-1 andre ledd andre punktum	s. 235 [+ kap. 8: s. 278, 279]	
Kapittel 6 <i>Inntektstaperstatning til barn</i>	Skatteplikt	s. 233, 234, 235	
	Generelt, skI. § 3-1	s. 238	
	Årsakskravet, det vil si at kun skaderelaterte merutgifter kan kreves erstattet	s. 245	
	Fradrag for sparte utgifter, samt offentlige ytelser	s. 245, 246, samt s. 269	
	Grensen mellom medisinske, sosialmedisinske og sosiale behov (de ulike behovsstandardene)	s. 246, 247, 248, 249, 250, 251, 252	
	Behandlingsutgifters erstatningsvern, begrepet «medisinsk relevant» - effektvurderinger, skadelidtes utprøvningsrett	s. 252, 253, 254	
	Pleie- og omsorgsutgifter, nytteprinsippet mv.	s. 254, 255, 257, 260, 261	
	Kapittel 7 <i>Merutgiftsstatning</i>		

<p style="text-align: center;">Kapittel 7 <i>Merutgiftserstatning (forts.)</i></p>	Dekning av juridisk bistand	s. 255, 256, 257
	Tredjemannstap	s. 267, 268
	Grensen mellom merutgifter og inntektstap	s. 243
	Grensen mellom merutgifter og hjemmearbeiderstatning, skil. § 3-1 første ledd og andre ledd andre punktum	s. 234
	Grensen mellom merutgifter og ménerstatning, skil. § 3-1 og § 3-2	s. 234
	Grensen mellom merutgifter og barneverstatning, skil. § 3-1 og § 3-2a	s. 234
	Grensen mellom merutgifter og forsørgertapserstatning, skil. § 3-1 og § 3-4	s. 234, 235
	Bevis	s. 273
	Generelt om skil. § 3-1 andre ledd andre punktum	s. 274, 275
	Firetrinnsmodellen som konkretiserer skjønnnet for utmålingen	s. 275
	Presisering av hva som omfattes av begrepet «arbeid i heimen»	s. 276
	Fradragspost 1): Omfordelingsplikt; Fradragspost 2): Kommunal hjemmehjelp og andre offentlige ytelser	Fradragspost 1): s. 276 Fradragspost 2): s. 276, 294, 295, 296, 297, 298
	Verdsettelsesprinsipper; «det modifiserte hushjelpprinsipp»	s. 276, 277, 278
	Tapsperioden	s. 278
<p style="text-align: center;">Kapittel 8 <i>Hjemmearbeiderstatning</i></p>	Skatteplikt	s. 310
	Grensen mot merutgiftserstatning	s. 310, 311
	Grensen mot ménerstatning, skil. § 3-1 andre ledd andre punktum vs. § 3-2	s. 311
	Grensen mot tradisjonelt inntektstap, skil. § 3-1 andre ledd andre punktum vs. § 3-1 første ledd	s. 311

	<p>Generelt, kriteriet om «betydelig skade», varighetskriteriet mv.</p> <p>Gruppeoppykk og individuell (opp)justering</p> <p>Flerskader; suksessive skader og simultane skader</p> <p>Fradrag for offentlige ytelser</p> <p>Oppgjørform; særlig om terminerstatning</p> <p>Ikke relevant fordi smerteerstatning vil være en ny post i norsk erstatningsrett; men kapitlet inneholder enkelte uttalelser av relevant i et gjeldende rett-perspektiv:</p> <ul style="list-style-type: none"> - forholdet til EU/EØS-rett - forholdet til oppreisning, jf. skl. 3-5 - forholdet til ménerstatning, jf. skl. 3-2 - forholdet til regulering av sjokkskader - forholdet til straffeprosessloven §§ 447 og 448 <p>Generelle prinsipper</p> <p>«Bastrup»-tillegget (generelt)</p> <p>«Bastrup»-tillegget ved ulike typer familiekonstellasjoner</p> <p>«Bastrup»-tillegget – erstatningsnivået</p> <p>Generelt, med vekt på skl. § 3-8</p> <p>Yrkesskadeforskriften § 5-1</p> <p>Avtaleloven § 36 (og læren om bristende forutsetninger)</p> <p>[Lite av relevans; kun korte bemerkninger om «gulvet» på 7 G, adgangen til etteroppgjør, ménerstatning mv.]</p> <p>Skl. § 3-3 om erstatning til barn som har vært utsatt for vise personlige krenkelser</p> <p>Pasientskadeloven § 4 første ledd andre punktum (regelen om minstetap på 5000 kroner)</p> <p>Voldsoffererstatningsloven § 9 (fradragsregel)</p> <p>Voldsoffererstatningsloven § 11 («tak» på erstatningen, 40 G)</p>	<p>s. 313, 314</p> <p>s. 319, 320, 321</p> <p>s. 316, 317, 318, 319</p> <p>s. 323, 324</p> <p>s. 325, 326, 327, 328, 329, 330</p> <p>–</p> <p>s. 336, 337, samt s. 347, 348, 349</p> <p>s. 338, 339</p> <p>339, 340</p> <p>s. 342</p> <p>s. 350</p> <p>s. 352, 353, 354</p> <p>s. 359, 360, 361362, 363364, 365, 366</p> <p>s. 366, 367, 368, 369, 370, 371</p> <p>s. 370, 371</p> <p>s. 389, 390, 391, 392, 393, 394, 394, samt 402</p> <p>s. 394, 395, 396</p> <p>s. 396, 397, 398</p> <p>[s. 404, 405]</p> <p>s. 410, 411</p> <p>s. 417, 418</p> <p>s. 421</p> <p>s. 422, 423</p>
<p>Kapittel 9 <i>Ménerstatning</i></p>		
<p>Kapittel 10 <i>Smerteerstatning</i></p>		
<p>Kapittel 11 <i>Forsørgertapserstatning</i></p>		
<p>Kapittel 12 <i>Adgang til etteroppgjør</i></p>		
<p>Kapittel 13 <i>Tilpasninger til yrkesskadeområdet</i></p>		
<p>Kapittel 14 <i>Forholdet til annen lovgivning</i></p>		

Tabell 14.1 Tematisk lovspeil. Alminnelig erstatningsrett

Hjemmel	Gjeldende skl. kap. 3	Forslag til nytt kap. 3
Post/tema		
Inntektstap	§ 3-1 (1), § 3-2a, 3-3	§ 3-1, 3-2
Merutgifter	§ 3-1 (1), § 3-3	§ 3-4
Hjemme- arbeidstap	§ 3-1 (2), 2.p. [§ 3-2a] ¹	§ 3-5
Tapt livsut- foldelse	§ 3-2, § 3-2a	§ 3-6
Tort og smerte	§ 3-5	§ 3-10
Smerte		§ 3-7
Barneerstatning	§ 3-2a, § 3-3	§ 3-3
Forsørgertap	§ 3-4	§ 3-8
Individuell erstatning		§ 3-9
Krenkelse av ære/privatliv	§ 3-6	§ 3-11
Krenkelse av ære/EMK	§ 3-6 ²	§ 3-12
Regress	§ 3-7	§ 3-13
Oppgjørsform	§ 3-9	§ 3-14
Rådighets- begrensning mv.	§ 3-10	§ 3-15
Adgang til etter- oppgjør	§ 3-8	§ 3-16
Særregler for yrkesskade		§ 3-17
Revisjons- hjemmel		§ 3-18

¹ Bakgrunnen for klammeparentesen er at det per i dag er noe uavklart om skl. § 3-2a gir (uttømmende) dekning av hjemmearbeidstap. Med henvisning til *Løff II* (Rt. 2009 s. 425) hevder Lødrup (medf. Kjelland) 2009 s. 505 at barneerstatning etter skl. § 3-2a inkluderer hjemmearbeidsersatning, men mer reservert er Kjelland 2002 s. 92–94 (imidlertid skrevet før *Løff II*).

² Bestemmelsen har ikke trådt i kraft enda (juli 2010).